

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610/ 876
Konu : Bursa Milletvekili
Kemal EKİNCİ'NİN
Yazılı Soru Önergesi

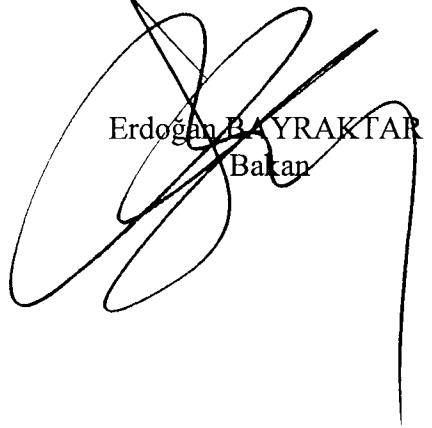
.../.../2013
13 Mart 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.02.2013 tarihli ve 43452547-120.07-108602 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Kemal EKİNCİ'NİN Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/17251 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KEMAL EKİNCİ'NİN
TBMM 7/17251 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Atık su, Altyapı ve Evsel Katı Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ile evsel atıkların toplanması, taşınması ve bertarafına yönelik maliyetlerin büyükşehir belediyeleri tarafından belirlenerek, su faturaları ile tahsil edilmesine ilişkin 27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu uygulama kapsamında, BUSKİ faturalarına, Kasım 2012 dönemi itibarı ile 'evsel atık toplama, taşıma bedeli' yansıtılmaya başlanmıştır. Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 17.05.2012 tarih ve 483 numaralı kararı ile hayata geçen uygulama doğrultusunda, 'evsel katı atık toplama, taşıma bedeli' 3.20 TL, 'bertaraf bedeli' ise 0.07 kuruş olmak üzere 3.27 TL olarak belirlenmiştir

Bu değerlendirmeler ışığında;

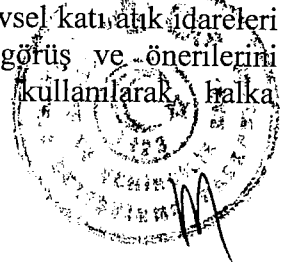
1-) Söz konusu uygulama ile belirlenen miktarın tüketim olup olmamasına bağlı kalınmaksızın fatura adedi başına abonelerden tahakkuk ettirileceği yönündeki uygulama 4822 SAYILI KANUNLA DEĞİŞİK 4077 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA Kanun'a ve ATIKSU ALTYAPI VE EVSEL KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ TARİFELERİNİN BELİRLENMESİNDE UYULACAK USUL VE ESASLARA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında Kirleten öder İlkesi çerçevesinde atıkların oluşturduğu veya oluşturması muhtemel çevresel kirlenme ve bozulmayı önlemek, sınırlandırmak, gidermek ve çevrenin iyileştirilmesini sağlamak için yapılan ve/veya yapılacak tüm yatırımların ve harcamaların kirletenler veya bozulmaya neden olanlar tarafından karşılanacağı hükmüne uymakta mıdır?

2-) Yönetmeliğe göre Atık su ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlananlara yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretler listesi Bakanlık tarafından incelenmekte midir? Eğer inceleniyor ise elde edilen sonuçlar nelerdir?

3-) Atık su ve evsel katı atık sistemlerinin devamı için gerekli tüm maliyetin belirlendiği, toplandığı ve raporlandığı hesaplama sistemi, Bakanlık tarafından incelenmekte midir? Eğer inceleniyor ise elde edilen sonuçlar nelerdir?

4-) Çevre temizlik vergisi ile aynı Kanunun 87'nci maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca alınan kullanılmış suları uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atık su ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atık su hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri ifade edip etmediği incelenmiş midir? İncelendi ise elde edilen sonuçlar nelerdir?

5-) "Belediyeler ve Mahalli İdare Birlikleri ücret ve tarifelere ilişkin aldıkları meclis kararlarını diğer meclis kararları gibi duyururlar. Diğer atık su altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri tarafından halkın atık su ve evsel katı atık ücret ve tarifeler için görüş ve önerilerini değerlendirildikten sonra yerel gazeteler ve diğer haber alma kaynakları kullanılarak halka

duyurulur." denilmektedir. Bursa kentinde yaşayan insanlara bu konuda yeterli bir bilgilendirme yapılmış mıdır? Yönetmelik hükümlerinde "Yorumların toplanması, yorum verme süresi, atık su altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri tarafından uygun bir süreye göre düzenlenir." Hükümünde olup, bu konuda gerekli yorumlar toplanmış mıdır?

6-) 4077 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDAKİ Yasanın 19. Maddesi uyarınca; Tüketiciye sunulan mal ve hizmetler; ilgili bakanlıklar tarafından Resmi Gazetede yayımlanarak mecburi uygulamaya konulan standartlar dâhil olmak üzere uyulması zorunlu olan teknik düzenlemeye uygun olmalıdır. İlgili bakanlıklar, bu esaslara göre denetim yapmak veya yaptırmakla görevlidir. Mal ve hizmet denetimine ilişkin usul ve esaslar her bir ilgili bakanlıkça ayrı ayrı tespit ve ilan edilir. Biçimindedir. Yukarıda yer alan denetimler bakanlıkça yapılmakta mıdır? Eğer yapılmakta ise alınan sonuçlar nelerdir?

7-) 4077 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDAKİ Yasanın, 4/A maddesi çerçevesinde "Sağlayıcı tarafından bildirilen reklam ve ilânlarında veya standardında veya teknik kuralında tespit edilen nitelik veya niteliği etkileyen niceliğine aykırı olan ya da yararlanma amacı bakımından değerini veya tüketicinin ondan beklediği faydaları azaltan veya ortadan kaldıran maddi, hukuki veya ekonomik eksiklikler içeren hizmetler, ayıplı hizmet olarak kabul edilir." Hükümü söz konusudur. Adı geçen düzenleme ile yapılan çalışma ayıplı hizmet kapsamında neden değerlendirilmemiştir?

8-) Belediyelerce tahsil edilen Çevre Temizlik Vergisi toplam sistem maliyetinden çıkartılmış mıdır? Yasal olarak verilen aynı hizmet için birden fazla bedel alınamaz ifadesine uygun davranılmış mıdır? Ve bu konuda belediyeler düzeyinde bir değerlendirme çalışması yapılmış mıdır?

9-) Belediyeler tarafından tahsil edilen ve edilecek bedellerin ne amaçla kullanılacağı Yönetmeliğin 5. Maddesinde "Atık su hizmetlerinden tahsil edilen ücretlerin, atık su; evsel katı atık hizmetlerinden tahsil edilen ücretlerin de evsel katı atık ile ilgili hizmetler dışında kullanılmaması, esastır." Hükümüne uyulup, uyulmadığı Bakanlıkça izlenmekte midir? İzleniyor ise sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR :

1-) Sürdürülebilir atıksu ve evsel katı atık hizmetlerinin yönetilmesi amacıyla tarifelerin belirlenmesinde; toplam sistem maliyetlerinin tarifelere yansıtılması, tarifelerin kirleten öder ilkesine göre belirlenmesi, atıksu ve evsel katı atık hizmetlerinden tahsil edilen ücretlerin de ilgili hizmetler dışında kullanılmaması esasına göre hareket edilmektedir.

2-) 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde belirlenen idarelerce ve belediye meclisince atıksu ve evsel katı atık tarifeleri belirlenmektedir. Belirlenen tarifelerin Bakanlığımız tarafından incelenmesine ilişkin bir uygulamamız bulunmamaktadır.

3-) Atıksu ve evsel katı atık idareleri yapacakları yatırımların projelerini Bakanlığımıza sunarak onay almaktadırlar. Atık yönetim politikasına uygun olmayan yatırımlar Bakanlığımızca onaylanmamaktadır. Hesapların incelenmesine ilişkin çalışmalar Sayıştay Başkanlığınca yapılmaktadır.

4) Tarifeleri belirlemek Atıksu ve Evsel Katı Atık İdarelerinin görev ve sorumluluk alanında bulunmaktadır. Belirtilen hususların evsel katı atık ve atık su hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri ifade edip etmediği ile ilgili sorumluluk Belediyelere aittir. Tarifelerin belirlenmesine ilişkin yönetmelik ve tarife Bakanlığımızca yayımlanmış olup parasal değer ne olduğuna ilişkin bir denetim ve inceleme yapılmamaktadır.

5-) 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde belirlenen idarelerce ve belediye meclisince atıksu ve evsel katı atık tarife ücretlerine ilişkin karar alınmadan önce halkın önerilen tarifeler ve esasları hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması maksadıyla ücretlerin hangi esaslar çerçevesinde belirlendiğini, hangi ana maliyet kalemlerinin dikkate alındığını, geçmiş yıllardaki maliyetleri, planlanan yatırım programını ve önerilen tarifeleri içerecek bir raporun hazırlanması ve meclis kararlarının duyurulması yöntemi ile halka duyurulması gerekmektedir.

Belediyeler ve Mahalli İdare Birlikleri; halkın görüş ve önerilerini değerlendirerek aldıkları ücret ve tarifelere ilişkin meclis kararlarını, diğer meclis kararları gibi yerel gazeteler ve diğer haber alma kaynaklarını kullanmak suretiyle halka duyurmak zorundadırlar.

6-) Belirtilen hususlarda Bakanlığımızın yetki ve sorumluluğu bulunmamaktadır.

7-) 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde yer alan "Atıksu altyapı sistemlerini kullanan ve/veya kullanacaklar, bağlantı sistemlerinin olup olmadığına bakılmaksızın, arıtma sistemlerinden sorumlu yönetimlerin yapacağı her türlü yatırım, işletme, bakım, onarım, ıslah ve temizleme harcamalarının tamamına kirlilik yükü ve atıksu miktarı oranında katılmak zorundadırlar. Bu hizmetlerden yararlananlardan, belediye meclisince ve bu maddede sorumluluk verilen diğer idarelerce belirlenecek tarifeye göre atıksu toplama, arıtma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, atıksu ile ilgili hizmetler dışında kullanılamaz" ve "Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz." hükmüne göre yapılan bu hizmet ayıplı hizmet olarak değerlendirilmemektedir.

8-) Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde "Ücret: 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44 üncü maddesi hükmü gereği çevre temizlik vergisi ile aynı Kanunun 87 nci maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca alınan kullanılmış suları uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atıksu ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atıksu hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değer" olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle tahsil edilen ücret çevre temizlik vergisinin tekerrürü olmamaktadır.

9-) Belediyeler tarafından tahsil edilen ücretin ne amaçla kullanıldığına ilişkin inceleme Sayıştay Başkanlığınca yapılmaktadır.

